

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2015

Making Partnerships Effective Coalitions for Action

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: 10.1787/dcr-2015-en

Správa o rozvojevej spolupráci 2015

Vytváranie partnerstiev ako efektívnych združení pre činnosť

Zhrnutie v slovenčine

Rozvojové úsilie, ktoré medzinárodné spoločenstvo vyvíja posledných 60 rokov, preukazuje zreteľný vplyv na znižovanie chudoby, zlepšovanie zdravia ľudí a boj s ďalšími naliehavými problémami. Pokrok však stále brzdia roztrieštené iniciatívy, protichodné priority a nekoordinovaný prístup.

V našom stále prepojenejšom a globalizovanom svete sa zároveň stierajú národné hranice; predstava štátnej zvrchovanosti, ktorá bola základom tradičných foriem medzinárodnej spolupráce, sa stále viac spochybňuje.

Potreba koordinovanej činnosti je naliehavejšia než kedykoľvek predtým. Pod iniciatívou Organizácie Spojených národov sa formulovalo 17 ambiciózných, univerzálnych a ďalekosiahlych cieľov v oblasti udržateľného rozvoja, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030. Na ich dosiahnutie bude zásadná zlepšená a rozšírená medzinárodná spolupráca v rámci systému globálnej správy, ktorá sa podporí náležitými mechanizmami vzájomnej zodpovednosti.

Partnerstvá sú významnou hnacou silou rozvoja

Hoci existuje všeobecný súhlas s tým, že partnerstvá sú na podporu kolektívnej činnosti v záujme dosiahnutia cieľov v oblasti udržateľného rozvoja zásadné, pojem "partnerstvá" zahŕňa rôznorodé prístupy, štruktúry a zámery, v dôsledku čoho je ich zovšeobecnenie komplikované – ak nie nemožné.

Aj keď sú ciele v oblasti udržateľného rozvoja v zásade univerzálne a uplatniteľné na všetky krajiny, zakladajú sa zároveň na rešpektovaní rôznorodosti – okrem iného kontextov, potrieb, spôsobilostí, politik a priorít. V záujme ich efektívnosti je nevyhnutné, aby sa partnerstvá, ktoré riešia tieto globálne ciele, zameriavali na priority jednotlivých krajín.

V tomto kontexte môžu pri uskutočňovaní plného potenciálu partnerstiev po roku 2015 pomôcť tri usmerňujúce zásady:

- **1 – Zodpovedné konanie** . Zodpovednosť znamená schopnosť niesť následky svojho konania alebo nekonania a v druhom prípade prijať možné postihy za nedodržanie záväzkov. Hoci zodpovednosť vlád bude aj naďalej základom činnosti po roku 2015, súčasné rozvojové partnerstvá spájajú širokú škálu zainteresovaných strán: národné vlády, parlamenty, občiansku spoločnosť, filantropov, multilaterálne organizácie, podniky a mnoho iných – v neposlednom rade spoločenstvá, ktorých sa rozvojové iniciatívy týkajú. Aj keď sa zakladajú na spoločných princípoch pre rozvojovú efektívnosť, v mnohých z dnešných rámcov zodpovednosti ide o uznanie skutočnosti, že rozličné zainteresované strany môžu pristupovať k spoločnému rozvojovému programu rôznymi spôsobmi. Toto poznanie vytvára dôveru a vzájomný rešpekt, dve charakteristiky, ktoré sú základom zodpovednosti. Ako si teda poradíme so zodpovednosťou pri rastúcej komplexnosti medzinárodnej spolupráce? Potrebujeme nové spôsoby uplatňovania vzájomnej zodpovednosti v kombinácii s kvalifikovateľnými záväzkami a štandardmi, ktoré sa priebežne upravujú a aktualizujú, aby boli

relevantné a dalo sa na ne reagovať a aby sa udržal spoločný záväzok a politická hybná sila. Je tiež zásadné, aby sa zaistilo zastúpenie všetkých partnerov na riadiacich mechanizmoch a aby sa vypočuli všetky hlasy.

- **2 – Koordinovaná a efektívna činnosť** . S nárastom rôznorodosti partnerov zapojených do rozvojovej spolupráce je dôležitejšie než kedykoľvek predtým zamedziť duplikáciu úsilia a fragmentarizáciu – problémy, ktoré už dlho ohrozujú efektívnosť rozvojovej spolupráce. Hoci efektívnu činnosť po roku 2015 môže významne uľahčiť zameranie partnerstiev na osobitné záležitosti alebo odvetvia – ako napr. zdravie, vzdelávanie alebo udržateľná energia –, neznamená to, že väčšie partnerstvá a ich množstvo predstavujú najlepšie riešenie; podľa skúseností to pokrok môže skôr obmedziť než podporiť. Zjednodušené partnerstvá, ktoré združujú existujúcich aktérov a štruktúry, znižujú výskyt fragmentarizovaných alebo prekrývajúcich sa činností a uľahčujú informačnú a administratívnu záťaž, pokiaľ ide o rozvojové krajiny, čím sa zlepšuje poskytovanie pomoci, ako aj jej vplyv. Partnerstvá – vrátane tých medzi verejným a súkromným sektorom – môžu tiež pomôcť prispôsobiť riešenia a rozšíriť dosah rozvojových riešení na veľké množstvo príjemcov spôsobmi, akými to jednotlivé vlády, podniky alebo filantropi zvyčajne nedokážu. A napokon, čo však nie je menej dôležité, silné a záväzné vedenie poskytuje partnerstvám hybnú silu, ktorú potrebujú pri boji s komplexnými rozvojovými problémami, aby si udržali správne smerovanie a mobilizovali ľudské a finančné zdroje potrebné na efektívne konanie.
- **3 – Činnosť založená na skúsenostiach** . Reforma globálnej rozvojovej spolupráce, ktorá má reagovať na súčasné rozvojové problémy, si vyžaduje zmeny správania a prístupov. Na realizovanie týchto zmien je zásadný dialóg a učenie sa zo skúseností. 11 prípadových štúdií, ktoré sú súčasťou tejto správy, predstavuje rôzne skúsenosti s partnerstvom a s prístupmi k nemu, majú však spoločnú prinajmenšom jednu vec: dôraz na význam toho, aké dôležité je učiť sa zo skúseností, spoločne využívať poznatky a získavať znalosti z praxe a osvedčených postupov. Spolupráca juh-juh predstavuje dôležitý nástroj spoločného využívania poznatkov, čo krajinám umožňuje uplatňovať znalosti priamo zo skúseností iných na účely prenosu do ich vlastných politik a programov. Mechanizmy zodpovednosti prispievajú k učeniu sa zo skúseností, k podpore kvality rozvojovej spolupráce v záujme zlepšenia jej vplyvu a významu. Tieto mechanizmy siahajú od partnerských preskúmaní, ktoré sa zameriavajú na spôsob vymedzenia, organizácie a poskytovania rozvojovej pomoci, po cykly monitorovania, podávania správ a hodnotenia na podporu priebežného prispôsobovania.

Partnerstvá po roku 2015 prinesú nové a progresívne úlohy

Dosahovanie cieľov v oblasti udržateľného rozvoja si bude vyžadovať intenzívne zapojenie mnohých aktérov vrátane:

- súkromného sektora na účely vytvárania pracovných miest, technologického vývoja a investícií
- občianskej spoločnosti na účely kontroly zodpovednosti partnerov spolupráce, podnecovania činnosti v rámci národných a globálnych záväzkov a kontroly, aby sa zaistilo produktívne a zodpovedné investovanie verejných zdrojov.

Vyplyva z toho zmena úlohy vlád, ktoré sa tradične považujú za hlavných poskytovateľov rozvojového financovania.

Politický rámec partnerstiev po roku 2015

Správa o rozvojovej spolupráci 2015 sa zaoberá úlohou partnerstiev pri zaistovaní nevyhnutnej rovnováhy suverenity a subsidiarity, inkluzívnosti a diferenciacie, prepojenia a špecializácie pri dosahovaní cieľov v oblasti udržateľného rozvoja. Na základe poznatkov zo skúseností sa v nej navrhuje desať faktorov úspechu, ktoré tvoria rámec na realizáciu a monitorovanie s cieľom vytvárať partnerstvá ako efektívne združenia pre činnosť:

1. Zaistiť vysoko aktívne vedenie.
2. Zabezpečiť, aby mali partnerstvá vedenie v krajinách a aby sa zameriavali na osobitný kontext.
3. Zamedziť znásobenie a fragmentáciu úsilia.
4. Vytvoriť inkluzívnu a transparentnú správu.
5. Uplatňovať na daný problém správny typ partnerského modelu.
6. Dohodnúť sa na princípoch, cieľoch, realizačných plánoch a mechanizmoch presadzovania.

- 7. Ujasniť si úlohy a zodpovednosť.
- 8. Udržať si jasné zameranie na výsledky.
- 9. Kvalifikovať a monitorovať pokrok vzhľadom na ciele a zámery.
- 10. Mobilizovať potrebné finančné zdroje a efektívne ich využívať.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2015), *Development Co-operation Report 2015: Making Partnerships Effective Coalitions for Action*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2015-en